

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **R. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2012, č. j. OAM-350/ZA-ZA06-ZA05-2012,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 12. 2012, č. j. OAM-350/ZA-ZA06-ZA05-2012 bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou, vytkl žalovanému porušení § 2, § 3, § 50 odst. 2, odst. 3, odst. 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“) a § 16 zákona o azylu, článku 4 odst. 4 Směrnice Rady 2004/83/ES (dále jen „kvalifikační směrnice“), článku 4 odst. 5, článku 4 odst. 3, článku 6 písm. c), článku 7 odst. 2, článku 18 a článku 8 odst. 2 písm. b) kvalifikační směrnice. Z uvedených důvodů navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení. Na výzvu soudu doplnil a upřesnil žalobu podáním ze dne 30. 1. 2012. Pochybení správního orgánu spatřoval v tom, že žalovaný bez dalšího vyloučil soukromé osoby z množiny původců pronásledování či hrozby vážné újmy, újmy ve významu zákona o azylu, čímž je naplněna i podmínka tvrzeného hrubého porušení hmotně-právních a procesních předpisů konkrétně tedy § 2 odst. 8 zákona o azylu, článku 6 kvalifikační směrnice. Ve správním řízení nebyla schopnost a ochota ukrajinských státních orgánů opatřit mu ochranu před členy militantních skupin, které je nezbytné k plnohodnotnému posouzení naplnění článku 8 odst. 2 písm. b) citované směrnice. V napadeném rozhodnutí absentuje vypořádání se s materiálním korektivem poskytované ochrany vyjádřené v článku 7 kvalifikační směrnice, tedy efektivita údajně poskytované ochrany a dostupnost takto poskytované ochrany. Dále se domníval, že možnost vnitřního přesídlení, jakožto okolnosti vylučující nárok na mezinárodní ochranu, není možné konstatovat toliko formálně s ohledem na teritoriální rozložení státu, bez zkoumání individuální situace žadatele. Byl toho názoru, že správní orgán v řízení nepodnikl žádné kroky ke zjištění možnosti a dostupnosti ochrany, kterou by mohl vyhledat v zemi původu. Domníval se, že správní orgán nezjistil všechny okolnosti důležité pro posouzení věci, čímž je založeno porušení zásady materiální pravdy. Trval proto na zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření ze dne 19. 2. 2013 žalovaný se neztotožnil s žalobními námitkami. Byl přesvědčen, že napadené rozhodnutí bylo řádně odůvodněno, náležitě byl zjištěn skutkový stav věci. Jmenovaný ve vlasti neměl žádné potíže, které by souvisely s některým z azylově relevantních důvodů. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že jednání členů sekty nebylo motivováno jeho rasou, pohlavím, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině ani zastáváním určitých politických názorů, ale ryze snahou o finanční prospěch, žalobce v tomto směru sám uvedl, že si nejspíš mysleli, že je bohatý a chtěli si tak přilepšit. Nelze přehlédnout, že svoji situaci vůbec si nepokusil řešit již ve vlasti, tj. nevyhledal pomoc příslušných státních orgánů, neboť by to dle jeho názoru nemělo cenu. Tuto nepodloženou spekulaci je nutno odmítnout, neboť správnímu orgánu je z jeho úřední činnosti známo, že na Ukrajině existují mechanismy, které mohou občané k ochraně svých práv využít. Nepokusil-li se získat ochranu prostředky vnitrostátního práva, nemůže mu být poskytnuta ochrana formou mezinárodní ochrany. S odkazem na konstantní a rozsáhlou judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které neučiní-li žadatel pokus o zajištění své ochrany, resp. pokud nehledal pomoc opakovaně nebo u více relevantních státních nebo nevládních institucí, nelze dospět k závěru, že by jednání soukromých osob, kterému měl být žalobce vystaven, bylo ukrajinským státem podporováno, trpěno nebo že by ukrajinské státní orgány nebyly schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit žalobci ochranu. Z výše uvedeného nepovažoval žalovaný vznesené žalobní námitky za opodstatněné.. Navrhl proto, aby žaloba byla jako nedůvodná v plném rozsahu zamítnuta.

Žalobce, podáním ze dne 4. 3. 2013 žádal o nařízení jednání, k jednání dne 29. 3. 2013 se však nedostavil, neúčast řádně písemně omluvil podáním, které bylo doručeno Krajskému soudu v Brně dne 26. 3. 2013. Uvedl, že z důvodu nedostatku finančních prostředků na dopravu, nebude jednání přítomen.

Zástupkyně žalované setrvala na dosavadním stanovisku státního orgánu a odkázala na písemné vyjádření. Navrhla zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 27. 11. 2012. Má ukrajinskou státní příslušnost, národnosti je ukrajinské, je ženatý. V České republice žije jeho manželka O. Z., dcera I. B. a syn D. V. V ČR byl za prací již v letech 1996 až 1998, pobýval zde opakovaně i v posledních deseti letech. Z vlasti odjel naposledy dne 1. 11. 2011, neboť jej pronásleduje náboženská sekta „Bílé bratrstvo“, do které vstoupil po vojně asi v roce 1996. Jejím členem byl asi půl roku do doby, než zjistil, čím se živí. Do ČR naposledy přicestoval dne 2. 11. 2012 autobusem přes Polsko. O udělení mezinárodní ochrany žádá z toho důvodu, že na Ukrajině jej našli členové sekty, řekli mu, že se musí vrátit. Žádali zaplacení 10.000,- Kč za dobu, kdy utekl. Následně se jmenovaným byl učiněn pohovor dne 30. 11. 2012, kdy skutečnosti uvedené do žádosti potvrdil. Podrobně popsal život na Ukrajině, kterou opustil z důvodu vyhrožování fyzickým napadením, vydíráním s požadavkem peněz, a to ze strany tzv. Bratrstva, jehož byl kdysi členem. Jedná se z jeho strany o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ve svém státě nechťel bydlet, protože se v něm necítil bezpečně. V první žádosti o mezinárodní ochranu rovněž důvodem bylo vyhrožování ze strany uvedené náboženské sekty, do níž vstoupil v roce 1996 a v níž pobýval asi půl roku. Členové sekty jej napadli, zbili, skončil v nemocnici. V roce 1997 odjel poprvé do ČR, poté jezdil opakovaně. Ohledně vyhrožování se neobrátil nikam o pomoc, protože dle jeho názoru to nemělo cenu. V ČR žije jeho manželka, dcera a mimomanželské dítě, syn. Manželka má ukrajinskou státní příslušnost, má v ČR trvalý pobyt. Taktéž i dcera má ukrajinskou státní příslušnost, syn je občanem ČR. Na jeho výchově se však nepodílí.

Soud dále zjistil, že o žalobcově první žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo rozhodnuto správním orgánem dne 30. 8. 2002, č.j. OAM-2264/AŘ-2001, azyl udělen nebyl. Proti rozhodnutí podal žalobu, rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 2003, sp. zn. 24 Az 766/2003 byla žaloba zamítnuta.

Žalovaný před vydáním rozhodnutí si zajistil podklady, na základě kterých byla žádost žalobce posouzena. Vycházel ze Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2011 ze dne 24. 5. 2012 a Informace MZV ČR č. j. 121230/2011-LPTP ze dne 7. 12. 2011. Žadateli byla poskytnuta dne 12. 12. 2012 možnost seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim, této možnosti využil, k obsahu informací neměl připomínky.

Vzhledem ke splnění zákonných podmínek podle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.

V řízení podle části III, hlava II, dílu I s.ř.s. přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce

v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 věta první s.ř.s.).

Pokud jde o žalobní body, jimiž žalobce vytýkal žalovanému porušení citovaných ustanovení správního řádu, nemůže soud žalobci přisvědčit. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany řádné zjištění skutkového stavu věci spočívá především v tom, že žadateli je dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění vlasti. Žalobci byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování o žádosti, otázky, na které odpovídal v rámci pohovoru, mu byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny všechny relevantní skutečnosti. Žalovaný ve věci provedl dostatečné dokazování, jeho rozsah byl určen skutečnostmi tvrzenými žalobcem. S ohledem na tvrzení žalobce byly dostačující skutečnosti z nichž žalovaný vyšel, nebylo nutné opatřovat další podklady pro rozhodnutí. V postupu žalovaného neshledal soud žádné pochybení. Žalovaný své rozhodnutí dostatečně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotil všechna tvrzení žalobce, relevantní z hlediska použitých ustanovení zákona o azylu. Z odůvodnění je patrné, jakými právními úvahami se při rozhodování řídil, jestliže žalobu zamítl podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a proč neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 ani podle § 14a zákona o azylu.

Žalovaný ve věci rozhodl podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu v platném znění, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v ust. § 12, nebo že mu hrozí vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu. Žalobce v žalobě namítl, že dle jeho názoru uvedené ustanovení zákona o azylu nebylo použito správně, neboť nebyly splněny podmínky pro jeho aplikaci, a to s ohledem na nesprávně zjištěný skutkový stav věci. Uvedenou námitku soud neshledává důvodnou a plně se ztotožňuje s tím, jak ve věci rozhodl žalovaný.

Soud se shoduje se závěrem žalovaného, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných. Výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je totiž taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Náboženské důvody, které byly stěžejním důvodem podání nynější žádosti o udělení azylu, uváděl již i ve své první žádosti o mezinárodní ochranu, již nebylo ze strany žalovaného vyhověno. Měl-li ve vlasti popisované potíže, tyto však nesouvisely s některým z azylově relevantních důvodů. Z výpovědi žalobce vyplývá, že jednání členů sekty nebylo motivováno jeho rasou, pohlavím, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině, ani zastáváním určitých politických názorů, ale ryze snahou o finanční prospěch. Skutečnosti uváděné žadatelem, tj. jeho potíže s členy náboženské sekty Bratrstvo, tedy nelze důvodům pro udělení azylu podřadit. Jmenovaný, v případě popisovaného obtěžujícího jednání ze strany členů této sekty, mohl vyhledat pomoc příslušných státních orgánů, což však neučinil, nepokusil se řešit situaci již ve své vlasti, neboť dle jeho názoru by to nemělo cenu. Vůči ukrajinské policii má nedůvěru, dle jeho názoru by měl ještě větší problémy. Z uvedeného vyplývá, že si žadatel nezajistil ochranu prostředky vnitrostátního práva, nemůže mu tudíž být poskytnuta ochrana formou mezinárodní ochrany. Jeho tvrzení, že se neobrátil na žádný státní

orgán ve své vlasti o pomoc, neboť by to nemělo žádnou cenu a k ničemu by nevedlo, je v rozporu se skutečnostmi získanými z podkladů o zemi původu žalobce, z nichž vyplývá, že na Ukrajině existují mechanismy, které mohou občané k ochraně svých práv využít. V této souvislosti soud odkazuje na judikaturu NSS, a to např. na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, www.nssoud.cz, podle kterého: „Skutečnost, že žadatel o azylu má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“

Krajský soud v Brně dále považuje za vhodné citovat dále i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, www.nssoud.cz, sice, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona, nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky, či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismu“, které tento upravuje.“

Soud dále považuje za nutné výslovně zdůraznit, že žalovaný správně dovodil, že důvody tvrzené žalobcem nelze podřadit pod žádnou ze skutečností, které jsou v ust. § 12 zákona o azylu jako skutečnosti odůvodňující udělení azylu uvedeny. Jednání soukromých osob, respektive vyhrožování ze strany členů náboženské sekty Bratrstvo nelze samo o osobě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-38, www.nssoud.cz).

Namítá-li žalobce nesprávné právní posouzení věci, je nutno k tomu uvést, že nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován správný právní závěr, popřípadě je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažený vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spise, chybí-li ve spise skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Taková pochybení soud v napadeném rozhodnutí žalovaného neshledal. Jinými slovy neshledal, že by žalovaný neúplně zjistil skutkový stav. Naopak dospěl k závěru, že v odůvodnění jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Skutkový stav shledal jako přílehavě právně posouzen a s právním názorem žalovaného se ztotožnil.

Ze správního řízení vyplynulo, že jmenovaný pobýval v ČR opakovaně od roku 1996, po skončení prvního azylového řízení byl v ČR na základě krátkodobých víz, jezdil do ČR za prací a rodinou. Právní nástroj mezinárodní ochrany lze však aplikovat pouze ve smyslu

zákonem stanovených podmínek a nelze jej zneužívat za účelem legalizace pobytu na území ČR.

Soud se dále zcela ztotožňuje i se závěry žalovaného, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu dle § 13 i § 14 zákona o azylu. Z výpovědi jmenovaného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z jeho rodinných příslušníků ve smyslu ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu.

Pokud se týká důvodů pro neudělení azylu podle § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, soud se plně ztotožnil s argumentací žalovaného. Jak vyplynulo ze správního spisu i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, správní orgán zkoumal, zda v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení této formy azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není. Opakovaně nutno poznamenat, že udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Rovněž soud opakovaně zdůrazňuje, že mu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoliv, toto je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. V této souvislosti nutno poukázat např. i na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, www.nssoud.cz, dle kterého: „*V otázkách přezkumu správního rozhodování, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejich rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z tých skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejudikatura III ÚS 101/95).*“

Ze správního spisu je zcela zřejmé, že správní orgán provedl v řízení úplné dokazování, vycházel z výpovědi žadatele v průběhu správního řízení, nezjistil žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Rovněž náležitě a přesvědčivým způsobem zdůvodnil, z jakého důvodu nelze udělit azyl podle § 14a odst. 1, případně § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno vyvodit, že v zemi původu mu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu. Ve vlasti problémy se státními orgány neměl, sám rovněž ani nespecifikoval, jaké nebezpečí by mu konkrétně v případě návratu mohlo ve vlasti hrozit. Tak jak již shora uvedeno, v případě potíží ze strany soukromých osob, nebyla zjištěna žádná objektivní okolnost, pro kterou by se nemohl obrátit o pomoc na příslušné státní orgány, což však doposud neučinil. Jak vyplývá z Informace MZV ČR ze dne 7. 12. 2011, č. j. 121230/2011-LPTP, občané Ukrajiny nejsou v případě návratu do vlasti postihováni za podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí. Na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce je ženatý, manželka i dcera, které jsou ukrajinskými státními příslušníky, se zdržují na území ČR. Nebyly zjištěny žádné důvody bránící realizaci rodinného soužití v zemi původu. Dále je třeba zdůraznit, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany jej neodlučuje od uvedených rodinných

příslušníků, neboť legalizace pobytu cizinců je právně upravena zákonem č. 326/1999 Sb. Vzhledem k tomu, že z výpovědi žalobce nevyplývá ani, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z jeho rodinných příslušníků ve smyslu § 14b odst. 1 zákona o azylu, je jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto ustanovení zákona o azylu rovněž nedůvodná.

Situace žalobce tedy není řešitelná prostředky zákona o azylu, je však možno ji řešit případně prostředky zákona o pobytu cizinců. Azylová procedura nemůže nahrazovat procedury podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, a to jistě ani tehdy, kdy je pro cizince obtížné dostat všem nárokům zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2005 ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. 2 Azs 36/2005, www.nssoud.cz).

Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, dospěl soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítnul (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému správnímu orgánu náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. března 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová